

ПІДВИШКА ПЛАТНІ І КОНТРОЛЯ ЦІН — У ПОСЛАННІІ ПРЕЗИДЕНТА

Послання президента Герія С. Трумана перечитане окремо в обох палатах конгресу в понеділок 21 січня обіймає дві головні частини: 1. дискусію внутрішніх справ краю і 2. дискусію заграничних справ. Домашні справи є зв'язані тісно з бюджетом на скарбовий рік 1946-47.

Загальні завдання.

Пригадуючи на вислови президента Рузвельта в його посланні з минулого року, през. Труман ствердив, що Рузвельтові передбачування здійснилися і що 1945 рік був одним з найбільших в історії людства щодо досягнень. Не лише закінчено найбільшу війну і змодано дві велетенські мілітарні держави, Німеччину й Японію, але покладено підстави під Організацію Об'єднаних Держав. Наша участь в цих подіях була одна з найуспішніших. За цей успіх ми заплатили жертву життя 330,000 наших воїнів. Початок 1946 року застає Злучені Держави сильними і самодостатніми. Ми маємо велетенські природні багатства, розвинений промисл і робітничі організації і спосібні громадяни; маємо уряд, який багатий досвідом та інформацією потрібними для допомоги населенню.

Після війни маємо великі завдання, а до їх переведення треба відваги й остерожливості. Внаслідок еволюції століть ми опинилися в такому положенні, що треба нам вмішуватися в наладнання відносин між поодинокими державами.

Загранична політика.

Нам треба подбати, щоб Організація Злучених Держав перемінилася в репрезентацію одної світової суспільності. Коли ми вступаємо в нову міжнародну еру, ми переймаємо велику відповідальність. На справу заохочення і вимагання постійної уваги. Коли виринути труднощі в наладнуванні міжнародних справ, Злучені Держави не будуть їх наладнувати так, що посягнуть свої ідеали або життєві інтереси, або інтереси претерпів. Наш край не буде стояти безчинним, коли треба буде боронити прав малих держав. Коли мир має бути збережений, треба його опертися не лише на сил, але й на справедливості. Представники менших держав мусять мати голос у справі миру так само, як і великі держави. Підставою американської світової політики будуть засади, проголошені президентом в Дні Флоти у Нью Йорку.

Внутрішні справи Злучених Держав.

Обговоривши поодинокі заграничні справи, як відносини в Кореї, заграничну економічну політику, окупацію Німеччини й Японії, президент перейшов до дискусії внутрішніх справ краю. Він згадав про те, як дехто заповідав конечність інфляції у повоєнний період. У практиці виявилось, що зовсім можливе є виникнути інфляції і довести до устійнення господарки навіть у часі реконструкції. Це ще не значить, щоб небезпека вже цілковито минула. Небезпеку можна виникнути тоді, коли ми зможемо контролювати ціни на продукти і коли між підприємцями й заробітниками настануть мирні відносини. Щоб забезпечити кожному воєнним-ветеранові і всім іншим громадянам працю, треба розвинути промисл і пустити в рух підприємства. Програма мусить бути двоюка: на коротку мету і на дальшу: Повна продукція є найліпшою забезпечкою для праці, а повна оплата є забезпечкою для закупки продуктів. Саме найважчою справою тепер є наладження платні, а до цього може довести кооперація капіталу й праці. Для допомоги у наладнанню спорів між капіталом і працею президент піддав конгресові кілька законопроектів. Їх треба перевести в життя для загального добра. При цій нагоді президент пригадав, що конгрес мав до, полагождення 21 справ, які вже є предложені, або будуть предложені. Між ними є такі, як продовження контролю цін поза 30 червень; продовження воєнних повноважень президента ще на пів року; субсидії для харчевої продукції, щоб утримати теперішні ціни продуктів; продовження поборової служби; законопроект про повну працю; піднесення мінімальної заробітної платні.

Бюджет краю на фінансний рік 1946-47.

Предкладаючи бюджет на скарбовий рік, який починається з днем 1 липня, президент вказав, що це є майже зрівноважений бюджет, бо не треба буде запитати нової позички. Видатки мають вносити \$35,860,000,000, прихода \$31,513,000,000, отже лишається дефіцит \$4,347,000,000. Усього довгу має Америка з кінцем минулого року 271 біліонів, довгу має бути сплаченого чотири біліони. На покриття дефіциту і на сплату довгу вживається скарбової готівки. Так само ще цього року сплатиться довгу на три біліони, отже разом довг зменшиться на сім біліонів.

Новий президент Бразилії обійме владу з кінцем січня

Нововибраний президент Бразилії Евріко Гаспар Дутра перебере урядування 31 січня. Він уже поробив приготування до обсядження нового міністерського кабінету. Міністром закордонних справ має стати Хоао Невес-да-Фонтурна з Ріо Гранде-ду-Сул. У 1942 році він був висланий як амбасадор до Португалії. Потім вважався за приязню наставленого до Злучених Держав, Північної Америки. Міністер праці буде Октавіо Негро-Ліма, а міністром війни ген. Педро-де-Тосес-Монтейро. Після обняття влади новий президент має доглянути переведення нової конституції, яку ухвалить Конституційні Збори.

АМЕРИКА ХОТІЛА ДАТИ ЯПОНІЇ НОВУ ГВІНЕЮ ПЕРЕД ВІЙНОЮ.

Вчасі переслухання в Комісії Пера Гарбору у Вашингтоні сенатор Фергусон виявив, що Америка хотіла передати Японії острів Нову Гвінею в заміну за те, що Японія видофастся з Китаю. Америка хотіла в такий спосіб помстити японцям „ратувати своє лице“. Злучені Держави мали навіть дати Японії позичку для закупки цього острова, а Японія мала опісля сплатити її кораблями. Очевидно, що на таку трансакцію малаб наперед згодитися Австралія й Голландія. Адмірал Кіме, який кінчив свої зізнання перед комісією, запитаний, чи він знав про такі перетракти, відповів, що його про це не повідомлено тоді, як він був командантом флоти в Пера Гарборі.

АДМІРАЛ КІРК АМБАСАДОРОМ ДО БЕЛЬГІЇ.

Президент Труман назначив віце-адмірала Алана Г. Кірка амбасадором до Бельгії. Його іменування піде під одобрення сенату. Водночас з Білого Дому проголошено, що командор Джеймс К. Вардаман, назначений членом Ради Регентів Федеральної Резерви на час 14 літ. Вардаман був досі прибічним помічником президента в морських справах. Він був в банківім бізнесі понад 25 літ.

ПОТВЕРДЖУЮТЬ ВИСИЛКУ БАВОВНИ ДО БУВШИХ ВОРОГІВ.

Департамент стейту потвердив, що з Америки будуть вислані до Німеччини і до Японії значні припаси бавовни, щоб ожирити в цих краях домашній промисл. Однак департамент заперечив поголоски, наче це мало значити злагіднення політики супроти цих країв.

В Києві самі німці признаються до мордів цивільного населення в Україні

Нью Йорк Таймс (що два дні пише Київ-Росія) маєть довший звіт з судового процесу, що відбувається в Києві проти німецьких генералів та інших німців, усіх разом 15, за їхні воєнні злочини. Кореспондент Брукс Аткінсон пише, що це виглядає неправдоподібним, що білі люди могли вчинити це, до чого вони самі на суді признаються. Націст Георг Гайніш признає, що як довільний нацист дав згоду на вигордження 3,000 дітей з жидівсько-міщанських подруж в Мелітополі, а теж і населення трьох сіл, що збунтувалося проти німецької окупації. Страшний звірства в Україні з 1943 року вважав він логічним вислідом програми, щоб винищити українців і приготувати Україну для колонізації німцями. Ген. Карль Берггардт намагається доконче приподобитись судові і признається, що він свого часу вірив, що чим більше випишастся українців, тим легше буде можна перевести німецьку колонізаційну програму. Він признався, що видавав прикази на цілковите винищення населення, згідно з тайними інструкціями Гітлера по розгромі під Сталінградом. Він теж дав приказ на висилку 5,000 українців до Німеччини. Казав, що війна на сході була через інструкції Гітлера страшна, така, що переходить людську уяву. Капітан Оскар Валзер, нацист з 1935 року, признає, що розстрілював советських громадян безогляду на вік. Сам розстріляв до 30 осіб, катував полонених, давав приказ розстріляти 700 осіб. Капраль Шадель, що виглядає дурноватим, каже, що бив сільських урядовців і спалив містечка Кропир і Разки. Ген. Павль Шер, поліційний комісар Києва, допавляв полісменів, що розстрілювали советських громадян, які були партизанами, чи супротивлялися депортації. Лейтнант Кюль признає, що виконав п'ять смертних присудів та розстріляв одного чи двох жидів, а також комісара, якого забрав з шпиталю. Висказує жаль, що стільки нещастя завдавав советським громадянам. Ганс Ізенман казав, що належав до відділу, що систематично розстрілював жидів, та що такі методи є противні усім можливим законам людськості.

ЗА СВОБОДУ ПРЕСИ, ДУМКИ І СЛОВА.

Провідник палати посів, Герберт Морисон, говорив у Лондоні з приводу століття існування „Ньюз Кронікл“. Казав, що мирна демократія може існувати як демократія і в мирі тільки тоді, коли вона базується на опініях, вироблених на підставі добрих інформацій. А ті інформації можуть дати загальною тільки часописи, що мусять бути вільні від державної контролю й всякої іншої. Часописи мають подавати правдиво новинки і ширі їх розбирати, що вони означають. Це є підстава доброї газети і доброї журналістики. Мусить бути свобода щодо цього, що говориться, що думається, і що друкується.

КОМУНІСТИ ГОТОВІ ПРИЙТИ ДО ВЛАДИ В ФРАНЦІЇ.

Такий може бути вислід резигнації ген. де Голя та уступлення його уряду. Комунисті правилиб тоді разом з соціалістами.

БУДЕ МАЛО М'ЯСА! — Страйк м'ясарських робітників спричинив уже поважну кризу відстані м'яса і м'ясних виробів. Всюди відчувається уже їхній брак і заповідано, що буде далеко гірше. Робітники домагаються підвишки платень до суми 25 центів на годину. Картина, яку маємо перед собою, це збори страйкуючих робітників у Нью Йорку.

СОВЕТИ ЗААТАКУВАЛИ БРИТАНІЮ В О. О.Д. В СПРАВІ ГРЕЦІЇ Й ПОДІЙ НА ЯВІ

Зачинає виходити на яв „велика політика“ в Організації Об'єднаних Держав, яка усіх дуже турбує. А та політика виявляється тепер у тому, що як ти заатакуєш мене, то я заатакую тебе“. Отже так є, що Совети вважають британською „інтригою“ це, що Іран віднісся до Ради Забезпек Об'єднаних Держав з проханням вглянути в советсько-іранський спір, згд. в те, що діється в північній Ірані, в Азербейджані, де є советська армія, що підтримує чи викликає революцію в тій провінції. У відповіді на те, Совети віднесли тепер до Ради Забезпек, щоб вона інтервенювала у справі Греції й Яви. Амбасадор Громико написав листа до Ради Забезпек, в якому каже, що він дав поручення з Москви інтервенювати в справі Греції, бо Британія вмішується там у внутрішні справи краю і вживає війська, щоб підтримувати реакційні сили проти демократичних. Громико написав листа в такий спосіб, що підібраним ним слова цілковито нагадують ноту Ірану проти Росії.

ДРУГУ АТАКУ. ПОВІВ МАНУЛЬСЬКИЙ.

В часі як заатакував Британію Громико на підставі поручення з Москви, то таке саме зробив Дмитро Манульський на поручення уряду України. Він теж вистосував до Ради Забезпек О.О.Д. листа, що теж подібний формою і словами до ноти Ірану проти Росії, а в якому заатакував Британію за те, що вмішується у внутрішні справи Індонезії та ще вживає до цього японських військ.

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ БРИТАНІЇ.

Урядові британські кола вважають советську атаку в О.О.Д. за несподіванку. Вони кажуть, що самі впливали на представника Ірану, щоб тепер не пред'являв конфлікту в Росію до вирішення Ради Забезпек. Далі кажуть, що в справі Ірану є жалоба збоку покривдженої безпосередно сторони, коли Совети порушують справи інших країв, з якими безпосередно не зв'язані. Та признається, що формально Совети мають право і таке робити.

ЧИ ТАКІЙ „НОВИЙ ДУХ“?

Так питають себе численні делегати, що зіхалися на наради Асамблеї Об'єднаних Держав. Кажуть, що те, що зачалось між двома потугами — Советами і Британією — є повторенням цього, що було в давній Лізі Націй.

НАДІЯ, ЩО ПОЛІПШИТЬСЯ.

Коли іде про те, щоб хвилево направити ситуацію в Організації Об'єднаних Держав, то є на це надія. В Ірані зрезигнував прем'єр Ебраїм Гакімі. Тепер заповідають, що прийде узяд, на який Совети будуть глядіти більше прихильно. Він готов цофнути з Ради Забезпек О.О.Д. прохання, щоб вона інтервенювала в спрi Ірану з Советами і почне наново переговорювати з Советами. Наступним прем'єром мав би стати Агмед Салтанат, великий землеволодник в тій території Ірану, що є під советською військовою окупацією. Він є прихильний Советам. За ним має бути американський уряд, а проти нього Британія.

ЧИ НЕ ПОЧАТОК ЗЛУКИ З СССР?

Так питають американські кореспонденти, що звідомляють з Будапешту, Угорщини, про запитання відвідни, які одержав угорський прем'єр, Жортан Тілді, збоку румунського прем'єра Петру Грозі. Відвідни малиб відбутись у Букарешті, дня 23. лютого. Іде про те, щоб була цлова юнія між обидвома країнами. В справі такої цлової юнії працюють Совети. Вони ще мають дальший план: встановити таку цлову юнію між Югославією, Румунією і Угорщиною. З Чехословаччиною якось наразі не іде так добре через її спір з Угорщиною, але й це згодом наладнається. Ті, що добре приглядаються тим подіям, заповідають, що впродовж певного часу „цлова юнія“ ввійде в склад Советського Союзу.

ПЕРЕМАГАЮТЬ СОЦІАЛІСТИ.

Американська мілітарна влада в Німеччині знов здивована з приводу відбуваючихся на її території виборів. Спершу здивувались, що німці пішли так масово до виборів, а тепер дивуються, що перемагають при виборах соціальні демократи. Другими по них є католики, що творили в давньому німецькому парламенті центр.

П'ЯТИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Бритійські лейборити та французькі й італійські соціалісти рішили на нарадах відновити Соціалістичний Інтернаціонал, що збирється на наради в 1947 році. Таке заповів у Лондоні журналістам Піетро Нені, італійський віце-прем'єр. Він теж сказав, що це нове тіло буде можна назвати П'ятим Інтернаціоналом. Наразі побоюється одного, а саме цього, що проти цього буде Росія.

**ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩО,
ЧОМУ НЕ КОРИСТАТИСЯ ОГОЛОШЕННЯМИ ЗАЙНЯТИХ НАГОД
ПІД РІЗКУ, ПОДАНИХ У ОГОЛОШЕННЯХ ВАШИХ РОБІТ У „СВОБОДІ“?**

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-5882

ПЕРЕПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Платити треба три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською мовою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

Foreign and Jersey City Rates:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТВЕРДЕ СЛОВО ОСТОРОГИ

Перемога над тоталітарними лихами — нацизмом і фашизмом — коштувала нас і світ стільки жертв крові і майна, що це було непростим гріхом, як щоб ми тепер не забезпечили усіми способами проти цього, щоб ті лиха тут чи деінде наново не жили і не стали згодом новою загрозою. Зокрема, щоб вони не з'явилися на американській півкулі.

З цього боку треба повитати просту і ясну мову Спрула Бредена, бывшего нашого посла в Аргентині, якою він дав усім пізнати і зрозуміти, що Злучені Держави не дозволять на те, щоб фашизм міг вдеруватися десь у тій гемісфері. Хоч він не сказав, до кого властиво його слова відносяться, то нема ніякого сумніву, що він мав на думці Аргентину. Його мова, це так сказати, урядова острого, висказана високом урядовцем департаменту стейту. Та хоч вона звернена властиво проти Аргентини, то саме тому, що не вжито назви краю, вона має ще загальніше значення.

Бреден підкреслив, що вже більше не буде в Злучених Державах тої байдужості, яка дозволила була розвинути і порости в силу фашизму і нацизму до таких розмірів, що вони могли викликати другу світову війну. Значить, що як тільки та язва буде проявлятися десь на американській півкулі, то це буде нашим бізнесом, каже Бреден, її знищити. Замітне, що тут говориться виразно теж і про саму "ідеологію". А згадується виразно тому, що ідеологія фашизму та нацизму додає своє здійснення, тільки у війні. З цього логічне заключення, що з такою ідеологією не може бути ніякого примирення вже згодом на саму безпеку Злучених Держав. Фашистський тоталітаризм це рушниця, якої дуло звернене в нашу голову, казав Бреден. Фашизм і мир це вода і огонь. Їх ніяк не можна погодити. Так як не можна вірити фашистським провідникам, коли вони говорять про мир. На це дав численні докази Гітлер.

Бреден ще представив силу американської демократичної системи, в протиставленню тій, що її будували тоталітаризм. Війна, казав він, виявила наглядно, що наша система ліпша. І хоч вона збудувала найбільшу силу в світі, то всі знають, що та сила не є ніякою загрозою для нікого.

Бреден же зазначив, що то замало називати себе "демократичним урядом" чи свої методи "демократичними". Бо не можна бути демократичним і рівночасно позбавляти наріз основних демократичних прав і свобод, чи дурити робітництво, "юніями", що не є ніякими робітничими організаціями, а тільки знаряддям диктаторської влади. "А хто служить диктаторові, той скоро стане невольником", закінчив Бреден свої острого.

З нашого боку можна би додати до тих розумних слів тільки малу пригадку: В часі, як Сталін був у спілці з Гітлером, то покійний президент Рузвельт, говорячи про комуністичну диктатуру в СРСР, характеризував союзовську "демократію" в подібний спосіб, як це зробив тепер Бреден, коли говорив про нацизм і фашизм.

"НЕ МОЖУТЬ ВЕРНУТИСЬ!"

Вітвертий лист "до нікого", поміщений недавно в "Свободе" в перекладі на українську мову, а друкований в "Юкрейні Вікілі" в оригіналі, уже певно прочитаний многими нашими читачами. Ніхто з нас в Америці, як нам здається, не знає професора Володимира Шанна, автора цього вітвертого листа. Принаймні ми досі ніщо про нього не чули. Але й не чули про многих інших, нових, молодих людей, що виростили на українських землях і дійшли в часі війни до такого інтелектуального розвитку, що могли займати університетські катедри і т. п. Та безогляду на те, ким цей автор є, його відкритий лист заслуговує на пильну увагу, як своєго оригінальною формою, так і змістом. Це крик розпачу освіченої людини з тонким відчуженням правди і сильним протестом проти негуманності і аморальності світа.

Це апеляція, як бачимо, звернений "до нікого", бо автор відчуває, що той, ніби цивілізований, світ огдух і не чує болю мучених людей. Тому і нема властиво до кого звертатися. Виглядає, що світ остав без сумління, що позбавлений людських почувань.

До кого-ж у таких обставинах говорити, до когось апелувати? Кому пояснити, що цей чи другий не може вернутися у рідний край? Що не може вертати ні як учений, ні як політик, ні як віруючий, ні як українець. Чи взагалі як той, що по людськи відчуває.

Автор твердить, що підстав цього, що сам пережив, що людина не може вернути на землю, що є під советською владою, якщо не хоче зраджувати свого власного сумління; якщо не хоче уподібитися; і якщо хотів би служити Богові, чи як учень, передавати учням у школі правдиву науку.

Людина, що вважає себе українцем, каже автор, не може вернутися на свою рідну батьківщину, в Україну, якщо вона такого переконання, що його рідний край повинен бути вільний і самостійний, хоч таке хотіння є природним і проявляється у кожній людині кожного народу в світі. Але те, що є природним у людини в цілому світі, в СРСР є — злочином.

Жити в Україні, каже автор, є пеклом, перед яким блідне те, що його змалював великий Данте. Було воно пеклом під нацистами, є воно пеклом під советською владою; з тим пеклом боролися і борються українські герої.

Але чи це хто в світі бачить, чи це розуміє? — питає автор. І тому, що так є, що цього ніхто не бачить і бачити не хоче, автор промовляє до розпечених пелуст, до холодного каміння, до диких скель. А це тому, що не бачить людей, до яких міг би промовляти.

Хай принаймні залишиться в історії, що хоч у нас було я-

Різномодна стратегія в страйковій русі

Злучені Держави опинилися в гарячці робітничих страйків, які прибирають великі розміри. Всюди, як і підстави страйкового руху — економічні, політичні чи просто психологічні — страйки стають язвою.

Ті, що викликали страйки, мають свої цілі і свою стратегію для їх осягнення. Хто хоче втихомирити страйкарів, мусить мати свою ціль і свою стратегію. А хто хоче використати страйки для таких цілей, які не мають нічого спільного з долею робітника чи підприємця, такий має знову свою стратегію.

Все те поодинокі і злучене разом дає нагоду до застанови для думаючих людей і до якоїсь науки. Отже хоч би з таких мотивів варт розібрати цю стратегію так, як її представляють знавці.

Треба признати, що уряд поважно занепокоєний страйками. Він робить усі зусилля, щоб "республіка не потерпіла шкоди", як говорили давні римляни. Уряд, як репрезентант народу, має на увазі інтерес усіх груп, бо вони творять силу нації — держави, щоб довести до згоди сторін у спір, уряд пробує посередництва й переконування, але взамену жадає фактів з обох сторін, щоб знайти середню дорогу справедливості. Вчасі переговорів показується, що навіть і найліпші зусилля й добра воля не все допомагають. Мова тут головню про оці великі страйки в продукції автомобілів, у продукції сталі, та в продукції електричних приладів.

Про цей останній страйк пишуть, що підприємці навіть не пробують говорити з юнією про наладнання страйку, бо не знають, на чім стоять. До того самого висновку приходять і уряд в справі страйку в автомобільній промислі. Бо навіть, як би уряд ужив повної своєї поваги і "приневольно" обі сторони погодитися, то ця згода не могла бути довго тривала. Іде про те, що обі згадані ділянки промислу опираються на постачання сталі чи заліза. Як підприємці не знають, яка буде ціна заліза, то вони не можуть дати такої підвишки плати, яка могла б утриматися, бо з хвилиною зміни цін заліза, вони мусять приновити відповідно і платню.

Отже уряд не настає тепер на покінчення автомобільного страйку доти, доки не буде наладнаний страйк у продукції сталі. Тому на цю справу зосереджена повна увага уряду, а негайно потім підуть на чергу

кесь сумління, якась людська кисть, коли його забракло у можних світа цього.

Турієнта як смаркача та ще й жартує собі з мене. Зайшло сонце. Я скінчив ледви "Олена". Ті сестра, десятилітня дівчина розложила при вході до колиби ватру. Полум'я спалахнуло, а на його тлі виглядала моя дівчина як яка лісова царівна. Мене зняла охота поцілувати її. Я підійшов, обняв її та нахилився до її личка.

— Ова, який ти цікавий! Вже й цілувати берешся! Відштовхнула мене. Мені стало ніяково.

— Бувай здорова. По її обличчю пробіг ніби жаль, ніби туга.

— Бувай здоров. Хвилину мовчала.

— А завтра вийдеш сюди? — Може.

Я пішов. За мною понеслися пісня:

А щож тебе принесло, Сивий кінч чи вєсло? Приніс мене сивий кінч До дівчини наздогін.

Довго в ніч я не міг заснути. Увесь час я думав про дівчину. Раз з досадою, що вийшов у неї смішним, то знову з захопленням її небуденною красою, її безпосередністю.

Два дні з черги я не виходив в гори. Першого був у священика. Там зіхалося багато молоді і ввесь час пройшов на співах та забаві. Другого дня охопила мене якась нехоть до всього, тому й сидів у хаті. На третій день під вечір пішов шукати дівчини. Застав її як розливалася в горшки молоко. Привітала мене відразу згорда.

— А ти чому не прийшов скінчити підпис? — Не мав часу.

— Ага, сидів копо попівни тай не було коли. Вона ладна. Така білява. Певно брався й цілувати.

Я хотів щось відповісти. Не дала.

— Краще, мовчи. Я знаю вас, хлопці! Кожний ласий на дівчину. (Продовження на 4. стор.)

О. Б-КО.

ВОСКРЕСНІШ ТИ!

Тебе я снів Вєслава, під ранок. Тоді, як сонце промінєм ясним Вплате мірю в синій збїг весни. І всім і всім на світ дає правду, Тебе я снів...

І ти уся була вищем прибрано, Цвїли твої поля, твої лани І снів Дніпра заграєла кріваво, Мєнє в дзвоні сам Сїро дзвонив.

А з Київської Золотої Браї, Твоїх, твоїх вихованців — снів Виводил тебе з осуди храму, Гвалтуючи усла: рослині рослині! А ти несла хреста під сонцем правди...

Воскрєснєш ти, розтерзана, із мертвих! За сонцем встанеш ранком золотим, Сама осудити і скрєвєш тих, Що не увірїли у твій великий жєрєб — Воскрєснєш ти!

Тобю гїт світї будє затєртї, Сама спалиш тортури. І хрєсти І станєш всім поправницю смертї, Поставиш варту промінєм густим!

Та щє придуть: самуми, трїм і смертї, Щє жєртєвник твій певно не застїг І я своє трїзнове жєрє серцє Складу дотїли в нїм...

Я вірю в дєнь визволеня придєшнї! Воскрєснєш ти!

там висловив такі погляди: Терпіння страйки, це "зростаюча повинь узаконненої сили і насила", а як її не спиниться, то вона" доведе до знищення наших свобод".

Про спосіб зарадження страйкам сказав Ричберг таке: "Як що нам потрібне, то не закон для заборони страйків, а закон, який робив би страйк непотрібним, тобто такий закон, який настановляє справедливе поступовання для наладження економічних конфліктів... Однак "свободу страйків не треба перекоувати на сваволу для ломання закону... Необмежена робітничая вольовність приносить необчислені терпіння і необчислені втрати американському народу.

Через знищення економічної безпеки, через підкопування поваги уряду і через засвідчення ненависти ми сіємо насіння громадянської війни". Думаємо, що пригадка Ричберга є на часі. Серед велетенських перемін в часі війни за звільнення світу з нацистської тиранії нарізлі різні нові пияння до вирішення, між ними й економічні. Нема в світі мозку, який зміг би всі ті труднощі наладити через ніч. Треба узброїтися в терпелівість кожного, хто дорожить американськими вольностями і добробутом. І треба кожному з нас дати поміч уряду й тим громадянським установам, які змагають до збереження американського демократичного ладу, а за те цілою силою виступити проти затїй чужинних агентів, які хочуть довести до громадянської війни і серед цього посягнути на диктаторську владу.

ПОШИРЯЙТЕ "СВОБОДУ".

ІГОР ЗІНИЧ

ШКОЛЯРСЬКА ЛЮБОВ

Мені було вісімнадцять років, а надворі кінець травня. Безжурно, радісно, як це можливо лиш по матурі, сходили мені дні на прогулях по горах. День у день я радів осіяними у сонці верхами, купався в зелених травах полонин або мріяв серед струнких смерік. Деколи підходив до колиб і слухав співанок або казок фємалених чабанів. А ввечір, як річка розшумілася, як небо засяло зірками, а місяць повагом котився понад темними борами, я вертався домі, опийний красою життя.

Стежка, що вела мене день за днем на полонини, проходила горбам, який сторчав за селом за річку. На тому горбі насілися вівці, а що до села було далеко, вони залишалися

вже далі.

— Ти чий? Щоднини волічешся сюди, не знати чого. Не виджу у тебе ні коси, ні грабель, ні сокири.

— Я не тутешній, — і я підійшов ближче. Її очі дивилися на мене глумливо та міряли мене від стіп до голови.

— А що дієш? Нетутешній то й не треба робити?

— У мене вакації.

— Вакація? То ти школяр?

Але й школярі не сидять на вакації з заложеними руками. От, наші хлопці-школярі пахнуть маржину, греблять сіно, ходять у ліс за дровами.

Я мовчав.

— Та ти такий вже великий та ще школяр? — говорила розсміяна далі.

— Я ходжу до таких високих шкіл. Там треба багато та й довго вчитися.

— Ов! То ти десь ладно вмієш писати.

Я всміхнувся. Мені було

приємно слухати голосу цієї дівчини.

— Та чому так мовчиш? От, такий учений школяр, а й говорити не годен. Як тебе кличуть?

— Ігор.

— Ігор? Ха, ха, ха. Як смішно. Ти хіба не наш. Я ще не чув такого імені.

— Чому не наш? Багато наших хлопців так називається.

— А я такий не чула. Он, у нашого егомосця є хлопці, юдин Володко, другий Славко. У навчителя Ромко, у злісного Стах.

— А я Ігор! — я сказав сердито.

— Чого сердитися? От, сидай тут на вотиння та випиши мені ладно, на оцім топірці моє ім'я і прізвище.

— Як називаєшся?

— Олена Кливович — відповіла тай подала топірець.

Я взяв та став на ньому писувати олівцем її ім'я. Увесь час дивилася на мене уважно,

слідкувала за кожним моїм рухом. Я скінчив. Взяла топірець, оглянула письмо з усіх боків, врешті запитала:

— А що коротше говориш, — глумився тепер уже я — Олена чи Кливович?

— Та певно, що Олена.

— Отже видиш, коротше, то ім'я, довший то прізвище.

Оглядаючи підпис стала терти його долонею. Письмо замалося. Нахмурила пишні, чорні брови:

— Що мені з твого письма? Воно щезне вже завтра, як лише підрусять за вікнами. От, виріж краще ножиком.

Хоч-не-хоч я добув ножа та став різати букви. Робота йшла тяжко, пиняво. Дівчина дивилася тай підсміхалася.

— Ова! Ходиш до якихось високих шкіл, а різати не вмієш! А виді ти, як наші хлопці ладно пишуть свої топірці?

Я не відзивався. Лютий був на себе, що якийсь шіснакти-літній бахур тріктує мене абі-

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ
(ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1945)

Джері Сіті, Н. Дж. З кампанії "Свобода" за \$100 жертводавцями, переслав предс. М. Мурашко, \$6,000. Н. Горішній \$1.
Нью Йорк, Н. Р. Каліна Лисюк \$1,000. Василь Пудя \$1,000. Злуч. Організації міста Нью Йорку \$334.52. укр. прав. парохія св. Володимира \$447. Михайло Туринський \$250. Тов. Євгенія від УНС \$100. Н. Хомик \$5. п-ство С. Пели \$10. І. Удич (міс. жертва) \$10. М. Коваль \$5. Разом \$3,361.52.
Сиракуза, Н. Р. З.У.А.Д. Комітет (з ніч) \$862.41.
Оліфант, Па. З. Доп. Комітет \$575. Відділ 410 УНС \$15. Разом \$590.
Бруклін, Н. Р. Укр. Доп. Комітет (з ніч) \$430. Катерина Горішная \$50. Разом \$480.
Філадельфія, Па. Еміль Процен \$250. Січ М. Богуслава \$160. Від. 42 С.У.А. \$100. Від. 105 УНС \$15. Олена Шторнін \$10. Укр. Култ. Центр \$10. збірка на конвенції С.У.А. \$64.20 (в тому жерта Р. Ваврова \$25). І. Парашак \$2. Юнарий Шурковський і Антін Шурковський по \$5. Разом \$621.20.
Вунсатет, Р. А. Доп. Комітет при укр. пров. громаді \$376.70. Сестр. Преч. Діан Марії при укр. прав. пром. \$35. Разом \$411.70.
Каліленд, О. Злуч. Організації міста Каліленд \$312.50. Гр. Демкович \$5. збірка в п. Демкович \$19. Разом \$336.50.
Ковтська, Па. Укр. Доп. Комітет \$272. Ембрідж, Па. Від. У. Нар. Поміч \$180.50. Доп. Ком. при укр. гр.-кат. церкві \$100. Разом \$280.50.
Голіууд, Кал. Укр. Тов. Центр \$184. Провіденс, Р. А. Доп. Комітет при укр. прав. громаді \$245.
Честер, Па. Доп. Комітет при укр. гр.-кат. громаді \$25. М. Гутушок \$5. Г. Матик \$10. Укр. прав. громада \$75. Разом \$270.
Бостон, Масс. Сестр. Преч. Діан Марії \$200. Укр. Доп. Комітет (о. В. Касюк) \$150. Разом \$350.
Перт Амбой, Н. Дж. Укр. гр.-кат. парохія \$150.
Маганой Сіті, Па.-Укр. Допомог. Комітет \$120.
Пітсбург, Па. Від. У. Н. Поміч \$140. Від. 45 Провідний \$10. Разом \$150.
Ньюарк, Н. Дж. Від. 110 У.Н. Поміч \$66.95. по \$5: Т. Гаврилюк і В. Сабодан. Разом \$76.95.
Амстердам, Н. Р. Укр. Допомог. Комітет \$100.
Джонс, Іл. Від. 111 УНС \$100.
Стемфорд, Конн. \$42.50.
Мілвіл, Н. Дж. 11-ство Н. Чопик \$25. п-ство В. Горні \$10. У.Н. Дж. \$100. Від. 347 УНС \$62. Укр. прав. громада \$75. Разом \$272.
Ліверпуль, Па. Укр. прав. громада \$265.60.
Нортгемптон, Па. Збірка, переслав о. М. Мостельський \$117. укр. гр.-кат. парохія св. Івана Хрестителя \$50. Разом \$167.
Росфорд, О. Укр. гр.-кат. парохія \$78.47. У. А. Горожанський Клуб \$20. Разом \$98.47.
Меніс Ракс, Па. Укр. Доп. Комітет \$100.
Міннеаполіс, Мін. Укр. Доп. Комітет (збірка з ніч) \$90. Н. Семютюк \$5. Разом \$95.
Мілвокі, Віс. Укр. Доп. Комітет при від. 103 УНС \$100.
Оборн, Н. Р. Укр. Доп. Комітет \$77.
Бобало, Н. Р. Укр. Доп. Комітет \$48.
Н. Р. \$10.
Натал, Н. Дж. п-ні М. Л. Семенина \$5.
Алентави, Па. С. Мешко \$1.
Вілтон, Н. Дж. Укр. Доп. Ком. \$25.50.
Смітвіл, Па. Укр. кат. Доп. Ком. \$45.
Нью Бреген, Конн. І. Селепен. А. Мельник і Т. Коппо по \$5. О. Брейзі. А. Марушак і Г. Богатчук по \$1. Разом \$18.
Бронкс, Н. Р. п-ні М. Л. Гамбаль \$25.

Шікаго, Іл. проф. І. Барабаш \$25. Анна Чуприк \$5. Разом \$30.
Лос Анжелес, Кал. Грета Гонсет \$3. Колчестер, Конн. І. Бусел \$5.
Рочестер, Н. Р. М. Юркіс \$1. М. Юркіс \$2. Разом \$3.
Медісепор, Мін. Г. Кушка \$5.
Ансонія, Конн. Ю. Контко \$1.
Патукет, Р. А. П. Бенковський \$25.
Шамоні, Па. А. Дрозд \$5.
Стейнхетон, Н. Р. Укр. прав. парохія \$93.10.
Спрінгфілд, Ор. Степан Палазюк \$25.
Ст. Луїс, Мо. М. Кульчицький \$5.
Збірка \$10. Разом \$15.
Гакетсвіл, Н. Дж. І. Чиноський \$5.
Грейт Медоус, Н. Дж. А. Гавриченко \$1.70. Ева Дудак \$10. Разом \$11.70.
Редінг, Па. А. Тарас \$1.90.
Ярлей, Па. Р. Кузьма \$5.
Рачестер, Н. Г. Н. Н. \$5.
Доклейн, Па. Від. 17 УНС \$6.
Асторія, Л. А. С. Гіса \$5.
Балтимор, Мд. Доп. Комітет при укр. кат. церкві \$29.
Денвер, Кол. В. Олейко \$5.
Супріор, Віск. д-р В. Галчак \$10. Разом \$17.179.00.
Дальші жертви та членські вкладки посилайте негайно на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.
Зауваження Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

Члени Союзу Українських-Канадійських Вояків в Лондоні, Англія, дня 11. листопада 1945, ідуть до церкви. Похід очолює капітан В. І. Свистун, з Вініпегу, Ман. Перший відділ (платун) веде капітан М. І. Луцик, з Торонто, Онт. Другий відділ веде Лт. В. Л. Стечишин, з Йорктон, Саск. Відділ левує веде Ф.О. В. Габлюк, з Давфін, Ман. Збоку на ліво стоїть Ф.Л.Б. Панчук.

тій праці з такими Відділами інших національних груп, зобуварити тим в головній уряді А. Ч. Хреста заслужене призначення для українського імені. Крім того, серед працюючих для А. Ч. Хреста наших жінок як членкинь Продукційного Відділу слідно свого роду душевне задоволення. І кожна жінка, а зокрема кожна мати, не зважаючи на домашню працю і своїєрісні клопоти, радо віддає вільні хвили свого часу для А. Ч. Хреста в тім розумінні, бо знає і своїм серцем відчуває, що отой бандаж чи якась друга річ, яку вона приготувала, може якраз причинитись до врятування життя раненого вояка на фронті, де також знаходиться її дорогий син чи донечка.

Ще згадаємо, яке саме винагородження одержують членкинь Продукційних Відділів за свою працю для А. Ч. Хреста. Наприклад, даємо членкинь нашого ньюйорського Відділу, вання, то й знає, що це значить. Тому й уважає за відповідне подати від себе маленьку "осторогу" всім нашим жінкам, що у Відділах А. Ч. Хреста кожному треба менше говорити, а більше працювати.

Подібно як у фабриці робітників, що працюють на "аппонд \$300 шитю 421 штук. Военного фонду і других жертв для А. Ч. Хреста збіраю на суму \$933. Сюда не зачисляємо того часу, який посвячено на участь у виступах при всіх кампаніях за продаж Военних Бондів, за збиранням кровної плязми на ратування від смерті тяжко ранених вояків на бойових фронтах та у всіх інших публичних демонстраціях і походах, що відбувались заходами А. Ч. Хреста. А такі виступи відбувались переважно в дні робучі, рідко коли внідлі ці які свята.

Думаємо, що не зашкодить познакомитись у к р а ї н с ь к о м у громадянству в Америці, а зокрема нашому жіноцтву, що при організуванні Українських Відділів А. Ч. Хреста (яких по наших громадах ще так мало), головну увагу звертається не на велике число членів майбутнього Відділу, а на їхню якість, тобто на їхню працю для цієї установи. Можна мати й тисячі членів, та коли вони не виконують як слід наложених обов'язків, то чартеру такому Відділові А. Ч. Хрест не дасть. Навіть, коли даний Відділ вже є правно визнаним через А. Ч. Хрест і має

головної квартири у Вашингтоні. І це є та вся "заплата", яку дає А. Ч. Хрест жінкам-робітницям, членкиням Продукційних Відділів.

При кінці ще зазначимо, що крім праці для А. Ч. Хреста членкинь Українського Продукційного Відділу в Нью Йорку живо цікавляться незвичайною долею українських жертв війни на скитальщині. Досі зібрані воїни і вислали до Злученого Українського Допомогового Комітету "поверх тисячу фунтів в першорядному стані одяжі та обуві. Праця в тім напрямі далі посилюється. Вислано також туди покищо одиноразову жертву в сумі \$100. До Франції вислано жертву в сумі \$178 та 50 пакунків з одяжем і поживою. Через американського вояка вислано для наших скитальців в Німеччині 25 пакунків.

Ось так менше-більше представляється цілорічна праця тих українських жінок, що є членкинями Українського Продукційного Відділу Амриканського Червоного Хреста в Нью Йорку.

Катерина Джорджія, предс.

ПОШУКУЄМО 290 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ "СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

"Свобода", орган Українського Народного Союзу, сідомо того, що П читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отрим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії "Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

210) Василь Бродський, Кліфтон, Н. Дж.	\$ 100.00
Попередньо проголошено	20,991.85
Разом	\$21,091.85

ХТО НАСТУПНИЙ?
Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на "Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

СІЧЕНЬСЬКА КНИЖКА "СВОБОДИ"

Книжки, поміщені в цій ціннику, є по кілька примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістане.

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ Оповідання

Пачкар, оповідання Б. Лепкого	\$.10
Пес Басирівліл, літературний роман, написав Конан Дойл	\$.85
Північний бігун козацького народу, Едгара Еланча	\$.15
Під колами історії, д-р С. Томашівський	\$.25
Під Корсунем, історична повість А. Кашенка, видання 3-тє	\$.45
Підручник диванних образів, як оперувати машинами і їх сполучення, Юр. Костюра	\$.75
Пісні широті любови, поезії Марка Скритого	\$.50
Пісні Емігрантів	\$.10
Повісті Т. Шевченка, 1-ий том: Архив, Музика і ін. 2-ий том: Найкращі і інші	\$.90
Поганий день Василя Івановича, оповідання Л. Мамини-Сібіряка, пер. Є. Воровий, з малюнками Ю. Магальського, видання 4-тє	\$.10
Поезії О. Олеса	\$.50
Поезії Творі Т. П. Куліша	\$.50
Полонієний на Кавказі, нап. Гр. Толстой, правдива подія з російської історії, брош. 20 п. опр.	\$.40
Повинні Ясти, Правда та неправда, українські народні казки (зі збірки І. Рудченка), з 9-ма малюнками Ю. Магальського	\$.10
Порядки для залюблених або Як писати любовні листи	\$.35
Порядки літературні, написав д-р Силь. Дрималик, ст. 288	\$.20
Починок, оповідання Б. Лепкого	\$.15
Поміж ворогами, незвичайно цікава повість І. Лепського	\$.60
Полід мерця, картина жертв і трудов, Юр. Шкурмачук	\$.15
Похід Українських Арій на Кіп-Оуа в 1919 році (короткий воєно-історичний огляд). Части 1, 2, 3, з 33 кольоровими схемами в додатку, М. Капустинський	\$.70
Пригоди статичної мінли, нап. Л. Мамини-Сібіряка, видання 3-тє, з малюнками художника М. Погрібняка	\$.10
Приказки Едгара Гребінки, з портретом автора й передмовою Б. Л.	\$.20
Приписаний московський паспорт, оповідання М. Твейна	\$.10
Природна метода лічення	\$.15
Причта про садівника та інші оповідання, Мстислава Руса	\$.40
Про алькоголізм, нап. М. Чайковський, з 11 ілюстраціями	\$.10
Про батька козацького Богдана Хмельницького, нап. М. Грушевський	\$.30
Про жіночу неволю в історичному розвою, Мик. Ганкевича	\$.30
Про полоні, декляції і життя на вєселлях, хрестинах і забавах	\$.10
Про полоні справи, нап. д-р Михайло Кос, четверте змінене видання, з образками	\$.30
Про світ Божий, бесіди по придошванству, Ю. Сірого	\$.30
Проти алькоголю	\$.20
Про тифи — черевний, палистий та поворотний (з малюнками), написав д-р Ст. Сухоженко	\$.20
1. Про Шевченкові твори, 2. Оферма, оповід. з військового життя	\$.20
Пригада Гука, невичайно дивна повість славного американського автора М. Твейна	\$.75
Пригоди наймолодшого брата, В. Гнатюка	\$.15
Про Христофа Колумба та відкриття Америки (2 ілюстрації). — Закон не спить! вистава, тільки виховання. — Рін Ван Вільска. Вашингтона Ірвінга. — Дні шайної слави і неволі	\$.15
Псалтир, Творі П. Куліша, Том 4.	\$.50
Пенхользія, з 14 образками в тексті, нап. д-р Вільгельм Ерузалем, із шестого німецького видання за дозволу автора переклад Григорій Кичун	\$1.00
Пенхользія, наскер науки про людську душу, написав д-р Ів. Ракошський, брош.	\$.65
Рудько, Життєвий огляд півня, написав О. Лелека	\$.10
Револьюція в Росії (від 1861 р. до найновіших часів), Ф. Ф-н	\$.15
Рись-маті, брат і сестра в алсі, українські народні казки (зі збірки І. Рудченка), з 8-ма малюнками Ю. Магальського	\$.10
Рідне письменство, д-р В. Сімонович	\$.10
Рідні гості (Спогади з побуту Українських Січових Стрільців на Степовій Україні). Софія Тобілевич (Казеико-Кара).	\$.10
Різдвяна ніч (з 10 образками), Микола Гоголь	\$.20
Розмова поляка з русином, веселий вірш, в котрім русин писмає польську мову	\$.10
Розмова тверезого пияка Василя з горівкою, нап. М. Гринишин	\$.10
Росія в Україні, М. Михайленко	\$.25
Русалка і інші казки братів Гріммів, з ілюстраціями	\$.20
Русалка, оповідання Ганні Баранков	\$.20
Русь-Україна і Грі. І. Боберського	\$.30
Русь-Україна, з Московщина-Росія, історична політична розвідка Леонова Петельського	\$.40
Сповідь бунтаря, написав Миколай Романов, переклад з рос.	\$.25
Сповідь гравця мук, фільм з світової війни (1914—1917), написав Сильвестер Калішевський в дванадцять річницю її вибуху	\$.23
Сотничка Гандзя, написав Дмитро Тимонин	\$.35
Соціологія й соціальні науки, Е. Діркгайм, з французької мови переклад Микола Зайлик	\$.15
Світ Червоної, повністю, написав Клим Полінух	\$.35
Самостійна Україна Р. У. П.	\$.15
Самоуправа школярів, нап. Полянське Геп, переклад, Вас. Мороз	\$.60
Саломея, роман, Г. Фальбер, переклад, В. Чорний, Три томи	\$1.50
Сафок, роман, А. Додс, переклад, В. Чорний	\$.80
Сатані байки в оповіданнях, Ст. Руданського	\$.15
Своє життя, розмова на біжучі теми, з малюнками, нап. Петро Тихий	\$.25
Свято весни. — Ворог між нами. — Христос воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.). — Тополя (1 ілюстр.). — Мати. — На Великдень. — Старинний вичай. — Дні шайної слави і неволі	\$.20
Серд куль та гранат. (Начерки). Едгара Бурдаска	\$.10
Серд вічних снів і ледів, В. Лукинич (з російського перекладу І. Галушчинського)	\$.30
Сестра Козачка, Чумаки, народні оповідання Марка Вовчка	\$.20
Серд не навчить. — Побратими. — Виступ. Оповідання	\$.10
Сила і краса, повість В. Винниченка і Як баба Горбушка зробила страйк, оповідання А. Грабова	\$.25
Сільська вчителька, оповідання Л. Чалого	\$.10
Січовий підручник до радючих вправ "Впоряд"	\$.30

УВАГА! Повищі книжки продаємо по цінах тут поданих — без опушту.

Замовлення разом з належністю слати до:

Svoboda
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.
З Канади треба платити тільки американською валютою.

КНИЖЕЧКИ — для — МОЛОДИХ ЧИТАЧІВ

НАЙМОЛОДШИХ

Нині, коли кожна дитина, кожний хлопчик і кожні дівчинка, читає книжечку з наймолодших літ, не можна їм наших дітей, хочби наймолодших, лишати без книжечки.

Наступні книжечки можуть ушачувати молодих читачів:

ВЕСЕЛА БАНДУРА, співа-песня з нотами \$15

ЗОЛОТА РИБКА, Митрона Доді, Віршована казка з ілюстраціями А. Манастирського \$15

ЛИХО З ВОГНЕМ, віршоване оповідання для молоді. Написав Діа Моласт, ілюстрував А. Манастирський. Ціна \$15

МАТИ — СТРАДАЛЬНИЦІ, Образець із побуту українських виселенців в таборі у Гімалі. Написала Маріянка Падарника, ілюстрував А. Манастирський \$15

МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, М. Таранька \$20

МАЛИЙ ДЕКЛЯМАТОР, збірка віршів, М. Таранька \$20

ПРИГОДИ КАЧУРНИКА, написав Б. Герц, з рисунками \$15

ПЕТРУСІВ СОН, оповідання, написав Моласт Левицький, ілюстрував Е. Козак \$15

СПІВАЛИМО, збірничок пісень на два голоси для шкільної молоді. Пісень весняні зладив Ф. Колеса \$15

ВСІ ЦІ КНИЖЕЧКИ РАЗОМ \$1.00.

Замовлення шліть до:
"Svoboda"
BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Ф.Л.Б. Панчук, голова Союзу Українських-Канадійських Вояків, підчас зїзду у військовій домівці в Лондоні в днях 9, 10, і 11. листопада 1945, вручає дарунок панні Анні Чернявській. Зліва направо сидять капітан Гренків і капітан Луцик.

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.
Замовлення з Канади треба платити американською валютою

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—BERGEN 4-0237—BRYANT 9-0582

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ОПЕРЕТОРОК

на chain stitch машинах
ДОБРА ПЛАТНЯ; ОВЕРТАЙМ
SOL SHERMAN
1200 B'way, nr. 29th St., N. Y. C.

РУЧНИХ ШВАЧОК

добра платня, досить овертайм
SOL SHERMAN
1200 Broadway, nr. 29 St., N. Y. C.

ПОШИРИТЕ „СВОБОДУ“.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Ручної швачки, доброї, полегше мол.
жіночки. Зароб. в часі п'ятих. Alexander
Kitt, 30 W. 37 St., 6th fl., N. Y. C.

ДІВЧАТ

легка фабрична робота; добра платня
SOL SHERMAN
1200 B'way, cor. 29th St., N. Y. C.

ДІВЧАТ

вчитись робити капелюхи
лібіних ручної шити
добра платня, досить овертайм
JOE CONN HATS
1 West 39th St. N. Y. C.ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДИ ПРО ІМІ-
ГРАЦІЮ І НАТУРАЛІЗАЦІЮ

Питання: Я хотів би виписати свого племінника до цієї країни. Його батько й мати померли і я є єдиною близькою йому особою. Мені казали що я маю вислати йому афідевіт про підтримку. Що це значить?

Відповідь: Це є записання на заяву, яку ви робите, обіцяючи опікуватися вашим племінником по його приїзді до цієї країни, щоб він не був тягарем для держави. В тій заяві маєте подати також відомості про самого себе — адресу, державну належність, заняття, банківський рахунок і тому подібне. Вкортці тяжко подати всі необхідні для того інформації, але наколи напишете до Common Council for American Unity — 20 West 40 St., New York, N. Y., то вони радо вам вишлють необхідні вказівки, чи то в англійській, чи в українській мові, як про афідевіт так і про потрібні посвідки про фінансове становище. До листа долучіть поштову марку на п'ять центів на покриття кошту пересилки потрібних інформацій.

Питання: Я належу до збройних частин Америки. Коли був за морем, заручився там з одною дівчиною. Тепер хочу її перевезти сюди. Мені казали, що жінки вояків мають право приїхати до Злучених Держав на державний кошт. Чи це торкається також наречених, чи вони повинні самі оплатити свою подорож?

Відповідь: Або ви або вона сама повинні оплатити подорож сюди. Держава покриває кошт пересіду жінок вояків, але не їх наречених. Вони мають прийти, як кожний інший подорожуючий. За перезд мають заплатити самі, або вояки, що їх виписують, або родичі, чи приятелі. Але вояк може просити свого команданта щоб той допоміг йому нареченій дістати місце для пересіду сюди, і наколи це можливо, командир певно не відмовить.

Питання: Мій брат хоче дістати американське громадянство. Нажаль, мушу сказати, що він мав справу з поліцією. Він був заарештований за дрібну крадіжку і відсидів шість місяців в тюрмі. Чи це не перешкодить йому дістати американське громадянство?

Відповідь: Так, на підставі того, що ви подаєте, може пошкодити. Той, хто звертається за американським громадянством, має доказати, що впродовж п'яти літ до подання аплікації він був порядною, моральною людиною. З огляду на те, що ваш брат був засуджений, він не відповідає тим вимогам. Він не повинен подавати аплікації на громадянство скорше ніж за п'ять років від того дня, коли був засуджений.

Питання: Я хочу подавати аплікацію за другим папером і в зв'язку з тим маю подати імена двох осіб як свідків. Я знаю дуже мало американців, що є громадянами цієї країни, але моя жінка та її брат є громадянами. Чи можуть вони бути моїми свідками?

Відповідь: Ваш швагер напевно може свідчити за вас,

ЯК ЛІКУЮТЬ ХВОРИХ ВЕТЕРАНІВ?—Многі з наших хлопців вернули до Америки, але не з повним здоров'ям, а з потрясіннями нервами. Важне, щоб їх тепер відповідно підлікувати. Тут бачимо таких вояків-ветеранів, як вони малюють. Картина знята в Шікаго в Ветеранс Ріабілітейшен Центер.

Школярська
любов

(Продовження з стор. 2-гої).

чину, а ще як ладна. На топір та кінчи свою роботу.
— Темно стає. Знов не скінчу.
— А коли-ж скінчиш? Знов тебе кудись понесе.

— Не понесе. Прийду завтра-позавтра. Приходитиму, аж скінчу, — говорив скоро, радий, що буде добра притока.

Глянула на мене. Очі на мить заискрились.

— Скінчиш, не скінчиш, але сидай тай роби.

— Я став довбати. Сіла близько мене. Дивилася на мою роботу, а деколи крадькома на мене.

— Як у тебе білі руки! Аж смішно. Певно й гладенькі.

Діткнула, погладдила. Я мов-

правдоподібно і ваша жінка може бути свідком. Проте, деякі суди не дозволяють близьким рідним бути свідками. Ви повинні спитати урядовця того суду, де думаете діставати громадянство, які правила там існують. Чи ваш швагер жонатий? Якщо він жонатий і його жінка має громадянство цієї країни, вона також може бути вашим свідком.

Загальна Рада — ФЛІС

Чому ще нема у вас

такої цінної книжки про наше життя в Америці, яку повинні ми дати в руки молодого покоління, щоб знало, чим ми тут жили, якими ідеалами і мріями, і що з того досягнули, а що ще треба добувати?

А такою книжкою є:

ЮВІЛЕЙНИЙ
АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди

П'ЯТЬДЕСЯТЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ.

Ціна за Альманах, що має понад 300 сторінок друку: \$2.50.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

SVOBODA

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАВВАГА: Хто замовить з Альманахом ще й Пропагандистську Книжку У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за \$3.00.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ТАРЗАН, ч. 1317. Обвинувачення.

AFTER COLLECTING
MEDICINAL HERBS
TARZAN SWUNG
HOMEWARD.

Годину пізніше коли печерний чоловік завважав, як Крег підходить зі сторожами, він зіскочив на землю.

„Стань!” — закомандував Крег. — „Що це таке?” — запитався Тарзан.

„Ти арештований за вбивство” — відповів холодно поліцейний урядник.

ЗБОРИ ВІДПІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. — Тов. Український Кабл. Поступовий, під. 70, повідомляє місцеві і воєніні члени, що на річних зборах, 16 січня п. р., вибрано тойсамий уряд, що був минулого року. Місячні збори будуть відбуватися так як раніше. Проситись членів невідмовляти собі плачення вкладок і платити тоном, або прийти на збори, або передавати через других членів, як хто у той час працює, бо товариство має помістити великі видатки, бо не тільки, що платити вкладки за довгочасних членів, але ще виплатити беніфіт хорим членам. У всіх справах нашої товариства звертайтесь на адресу секретаря: Walter Kushnir, 204 Virginia Ave., Jersey City 4, N. J.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, під. 106, відбуваються в неділю, 27. січня, а години 12. вночі, зараз по Ст. Божій, в галі церковній, Оклей і Райс ул. Простімо всіх членів і членів комендо явистися, бо маємо важну справу до рішення, а це справа болю на котрий мусимо вибрати комітет. Котр. комісія дасть звіт за рік 1945. Уряд на 1946 вибрано такий: Йосиф Коцюло, кий, прес.; Панько Гошко, заст.; Михайло Шварц, рек. секр.; Гаврил Давидов, фін. секр.; Михайло Поляк, касс.; котр. комісії: Михайло Поддипний, Іван Лобойко, Михайло Турко, надз. хорих; Іван Рібея, Гері Дзявроник; Мих. Подольск, сторож на зборах; Гері Дзявроник і Мих. Подольск, хорунді. Місяч. ні збори будуть відбуватися в тій самій галі церковній в четверту неділю по першій, касс. — Ф. Давидов, секр. — 1018 N. Trumbull Ave.

ПОШУКУВАННЯ

Д-р Володимир Савчик пошукує Осипа Мисика і Степана Фіна, для яких має вістки про їх рідних Писателів: Д-р Савчик Володимир, тепер UNRRA D. P. Camp 148, Landeck, Tyrol, Austria. Інші часописи прошу писати — передрукувати.

Катерина Скочильск шукє свого сина Федора Скочильска з Вишнівецького Рудки, котрий виїхав до Америки ще в 1908 році; також пошукує тест Катерини Скочильск і Сави і Пала Скочильск. Писати: Катерина Скочильск, Wohn Lager UNRRA, Karlsruhe bei Muenchen, Bayern, Germany.

В кожній українській хаті

повинен знаходитись часопис

„Свобода”

УЖЕ МОЖЕМО ДАТИ НАШІЙ МОЛОДІ
і американському народові КНИЖКУ

про генія України — ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — написану англійською мовою, в якій є і переклади найкращих його творів спіл пера професора Колумбійського Університету, КЛАРЕНСА А. МАНІНГА, відомого знавця української літератури та історії.

Такою книжкою є:

Taras Shevchenko
the Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

Clarence A. Manning

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Книжка та повинна з'явитись негайно в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всюди треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)

Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШУКУЮТЬ

ТЕОДОР САВЕЧКА, син Савки, пошукує ІВАНА ЧОРНИЯ і ВАСИЛЯ ПРОЦАКА, які жили в Нью Йорку, як також ІЛЬКА МАМЧАКА і ЛЮСІЮ ЛОНАДЧАК — сестра Хмелівця, Іван, Іосиф: Theodor Savetska, Basovska, rue Font St. Maxence, Orlans, France, або G. T. 15327 Holmer Ave., Detroit 21, Mich.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 20. січня 1946 року помер

ГЕНРІ ПЕТРИШИН.

син Юстин і ба. п. Михайла Петришин.

Похорон відбудеться з дому жінки, 185 Вашингтон уллиця, Джерзі Сіті, в четвер, 24. січня, в годині 9. рано, і католицької церкви св. Ап. Петра і Павла. Похований буде на цвинтарі Holy Cross.

Просимо родичів і знайомих до участі в похороні. Яким зайняється Іван Ковальчук.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL DIRECTOR

& EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕЙТІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині

каміте як і дець так і в нощі

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street

JERSEY CITY 2, N. J.

Tel. BERgen 4-5131